

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.03.05.08.01 “фінанси і кредит”

за темою:

**Управління фінансовою діяльністю компанії на прикладі публічної компанії
“DANONE”**

Виконавець

студент фінансово-економічного факультету

Білоус Костянтин Ігорович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент, пр-проф. кафедри ФМФР

(науковий ступінь, вчене звання)

Арутюнян Світлана Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2017

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ КОМПАНІЇ	5
1.1. Фінансова діяльність: сутність та принципи організації.....	5
1.2. Методичні підходи щодо організації фінансового аналізу.....	7
1.3. Основи управління фінансовою діяльністю компанії.....	12
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ КОМПАНІЇ НА ПРИКЛАДІ ПУБЛІЧНОЇ КОМПАНІЇ “DANONE”	17
2.1. Комплексний аналіз фінансової діяльності компанії.....	17
2.2. Управління фінансовими ризиками.....	36
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНОСТЮ КОМПАНІЇ “DANONE”	44
3.1. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на фінансову діяльність компанії.....	44
3.2. Моделювання ринкової вартості компанії.....	47
ВИСНОВКИ	56
Список використаних джерел	61
Додатки	65

ВСТУП

Дослідження управління фінансовою діяльністю компанії має особливу актуальність через нескінченні процеси ускладнення економічних відносин між суб'єктами господарювання та зростанням ризиковості введення підприємницької діяльності у теперішньому часі й майбутньому. Саме своєчасне прийняття зважених управлінських рішень у розрізі фінансової діяльності є основою для успішного функціонування компанії та її стабільного розвитку.

Метою роботи є проведення комплексного фінансового аналізу компанії та визначення факторів впливу на управління фінансовою діяльністю компанії з наданням відповідних рекомендацій щодо його удосконалення.

Головними завданнями даної роботи є наступні:

- визначити сутність та принципи організації фінансової діяльності;
- розглянути методичні підходи щодо організації фінансового аналізу;
- проаналізувати основи управління фінансовою діяльністю компанії;
- провести комплексний аналіз фінансової діяльності компанії;
- визначити фінансові ризики та надати рекомендації до них;
- проаналізувати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на фінансову діяльність компанії та надати рекомендації з приводу удосконалення управління її фінансовою діяльністю;
- змодельовати ринкову вартість компанії та скласти відповідні рекомендації;

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовою діяльністю публічної міжнародної компанії «Danone».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти, пов'язані з управлінням фінансовою діяльністю компанії.

Основні методи, що були застосовані в дипломній роботі, це метод порівняння, аналітичний метод, методи прогнозування і моделювання, методи аналізу та синтезу.

У процесі аналізу широко застосовуються як традиційні методи економічної статистики (групування, визначення відносних величин, графічні та елементарні

методи обробки рядів динаміки), так і математико-статистичні методи (факторний аналіз за моделлю «Дюпон», прогнозування статей звітності компанії та побудування моделі ринковою вартості компанії методом DCF (FCFE)).

Інформативною базою дослідження стали закони України стосовно реалізації підприємницької справи та управління фінансовою діяльністю підприємства, а саме Господарський [3] та Цивільний [28] кодекси України.

У науковій літературі активно досліджується сутність фінансової діяльності підприємства, а також принципи та методи за якими проводиться її управління. З цього приводу у роботі були використані посібники Бердар М. М. [2], Литвинової Б. М. [11], Мішеніної Н. В. [12] та Чуй Р. І. [29].

За допомогою робіт таких науковців як Безбородова Т. В. [1], Заворотній Р. І. [7], Ключник О. С. [8], Кошельок Г. В. [10], Павлоцький В. Я. [22] та посібників Отенко І. П. [16] та Шеремета О. О. [30] був проведений комплексний фінансовий аналіз компанії «Danone».

Завдяки роботам Дамодарана А. [5, 31-34], Пилипенка Б. Г. [23], Порохня В. М. [24], Тарасової О. В. [26], фінансових аналітиків CFA Institute [35-40] та науково-навчального сайту «Investopedia» [19] було проведено прогнозування та моделювання майбутньої вартості компанії.

Також інформативною базою роботи стали дослідження Гострик О. М. [4] Донець Л. І. [6], Коржа Н. В. [9], Некрасової А. В. [13], Орлик О. В. [14, 15], Семенової К. Д. [25] та Фучеджи В. І. [27] стосовно вивчення факторів впливу на фінансову діяльність компанії, оцінку фінансових ризиків та способів управління ними.

Статистичні дані, звіти ті інші аналітичні матеріали були одержані з офіційних сайтів компанії «Danone» [17, 18] та офіційних сайтів постачальників фінансової інформації «Bloomberg» [20] та «Reuters» [21].

ВИСНОВКИ

1. Визначенням фінансової діяльності підприємства є система форм та методів, які застосовуються для фінансового забезпечення вже функціонуючих підприємств за для досягнення поставленої мети, інакше кажучи – це безпосередня фінансова діяльність, яка забезпечує життєдіяльність підприємства та покращує її фінансові результати.

Для ефективного та сталого функціонування фінансової діяльності підприємства потрібно притримуватися наступним принципам, які формують організацію фінансів на підприємстві, а саме: принцип повної самостійності, відповідальність за результати господарської діяльності, фінансове планування, формування фінансових резервів, фінансова дисципліна, самокупність підприємства, розподіл коштів, що беруть участь в обслуговуванні обороту підприємства, на власні та позикові та розмежування основної та інвестиційної діяльності підприємства.

2. У ході дослідження було визначено, що аналіз фінансового стану – це частина загального аналізу господарської діяльності підприємства, який охоплює два взаємозв'язані розділи: фінансовий та управлінський. Крім того, аналіз фінансового стану буває двох видів: зовнішнім та внутрішнім. Також виділяють шість основних прийомів аналізу: вертикальний (структурний) аналіз, горизонтальний (часовий) аналіз, трендовий аналіз, аналіз відносних показників (коефіцієнтів), порівняльний аналіз та факторний аналіз.

У процесі фінансового аналізу широко застосовуються і традиційні методи економічної статистики (групування, середніх та відносних величин, індекси, графічні, елементарні методи обробки рядів динаміки), а також математико-статистичні методи (факторний аналіз, дисперсійний аналіз, кореляційний аналіз, метод головних компонентів). Методологію та методику аналізу становить використання видів, прийомів і методів аналізу для конкретних цілей, вивчення фінансового стану підприємства в сукупності. Так, науковці виділяють три основні

типи моделей, які застосовуються в процесі аналізу фінансового стану підприємства, а саме: нормативні, дескриптивні та предикативні.

3. Проаналізувавши основи управління фінансовою діяльністю компанії, були сформовані висновки, що управління фінансовою діяльністю як одна з основних функцій апарату управління підприємством набуває ключової ролі в умовах ринкової економіки. Таким чином, управління фінансовою діяльністю підприємства – це вид професійної діяльності, направленої на управління фінансово-господарським функціонуванням підприємства і є одним із ключових елементів всієї системи сучасного управління підприємством.

Для реалізації мети компанії та її завдань в управлінні фінансовою діяльністю підприємства виділяють її наступні функції: розроблення фінансової стратегії підприємства, створення організаційних структур, що забезпечують прийняття і реалізацію по всіх аспектах фінансової діяльності підприємства, формування ефективних інформаційних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних варіантів управлінських рішень, здійснення аналізу різних аспектів фінансової діяльності підприємства, здійснення планування фінансової діяльності підприємства по основних напрямках, розробка дієвої системи стимулювання реалізації прийнятих управлінських рішень в області фінансової діяльності та здійснення ефективного контролю за реалізацією прийнятих управлінських рішень в області фінансової діяльності.

Крім функцій в управлінні фінансовою діяльністю компанії виділяють основні напрямки її реалізації, а саме: фінансове прогнозування та планування, аналіз та контроль виробничо-господарської діяльності, оперативна та поточна фінансово-економічна робота.

А аналітичну роботу підприємства можна поділити на два блоки: аналіз фінансового стану підприємства та аналіз фінансових результатів і рентабельності.

4. Провівши комплексний аналіз фінансового стану підприємства за такими показниками як ліквідність, рентабельність, заборгованість, операційна продуктивність (фондовіддача), розрахунок грошових потоків та провівши факторний аналіз за моделлю «Дюпон», можна зробити наступні висновки, що

компанія «Danone» має достатній рівень ліквідності, гарні та стабільні показники рентабельності, непогані показники фондівіддачі та добрі розрахунки показників грошових потоків, але при цьому має завищені показники заборгованості (рівень фінансового левериджу складає ~150-180%, що є загрозовим для фінансової стійкості компанії).

Таким чином, завелика заборгованість підприємства може стати однією із основних причин виникнення фінансових ризиків для компанії «Danone». З цього приводу на підприємстві доцільно проводити процес управління фінансовими ризиками, який є одним із складових управління фінансовою діяльністю компанії у цілому.

5. У ході дослідження були визначені фінансові ризики за 4-ма видами (ринкові, операційні, правові та фінансові) та оцінені за рівнем впливу, ймовірності, регіоном впливу та предметом, на що спрямований конкретний ризик. Таким чином, були розглянуті наступні ризики: ризик, пов'язаний із загрозами у конкурентному середовищі; ризик, пов'язаний із контролем якості продукції, ризик, пов'язаний із мінливістю цін на сировину; ризик, пов'язаний із об'єднанням компаній «Danone» та «WhiteWave»; ризик, пов'язаний зі змінами в китайській регуляторній політиці; ризик, який пов'язаний із зниженням кредитних рейтингів через високе відношення боргу до капіталу; валютний ризик; інфляційний ризик; структурний ризик.

Аналіз цих ризиків показав наявність достатньої кількості інструментів управління фінансовими ризиками (унікнення ризиків або відмову від них, прийняття ризиків на себе, запобігання збитків і т. ін.), а для більш наглядного аналізу можливих ризиків була складена «Матриця ризиків», де кожен ризик розташований у відповідній клітинці «Вплив» / «Ймовірність» (Додаток Г).

Таким чином, управління фінансовими ризиками підприємства повинно ґрунтуватися на передбаченні та нейтралізації їх негативних наслідків. Для успішної діяльності підприємствам необхідно враховувати чинники ризику при прийнятті управлінських рішень, ґрунуючись на методах управління ризиками. Для ефективного управління фінансовими ризиками і ризиками взагалі необхідно

спиратися на наукові розробки, вмiло комбiнувати вiдомi методи i застосовувати їх в щоденнiй роботi. Основне завдання побудови системи полягає в тому, щоб система управлiння фiнансовими ризиками була простою, прозорою, практичною i вiдповiдала стратегiчним цiлям пiдприємства.

б. Проаналiзувавши вплив зовнiшнiх та внутрiшнiх факторiв на фiнансову дiяльнiсть компанiї за допомогою SWOT-аналiзу, в ходi якого, зiставляючи сильнi сторони з можливостями та слабкi сторони з загрозами, були складенi вiдповiднi рекомендацiї для компанiї з питань удосконалення її фiнансової дiяльностi.

Так як компанiя є лiдером в декiлькох галузях i має добру репутацiю, вона може зосередити свою увагу на збiльшенi об'єму продажiв медичного харчування в Индiї та Китаї, але повинна пам'ятати про новi регуляторнi норми, якi прийняв нещодавно уряд Китаю, що може негативно вплинути на її фiнансовi результати у цiй країнi. Так як компанiя «Danone» володiє декiлькома вже вiдомими та маючими популярнiсть брендами та має високий iнновацiйний потенцiал, вона може розширити свiй асортимент у галузi водних напоїв, що може збiльшити прибуток акцiонерiв за рахунок появи нової продукцiї. Через те, що на Заходi поширюється мода на здоровий образ життя, компанiя, маючи мiцну конкурентоспроможнiсть, може збiльшити об'єм продажу продукцiї на старих для себе ринках Європи та Пiвнiчної Америки, що покращить показники рентабельностi для європейського пiдроздiлу компанiї. Мiж iншим, через диверсифiкацiю виробництва, компанiя може розширити свою дiяльнiсть на Африку (наприклад з постачанням води, чи вiдкриття молочних потужностей), що може стати її новою стратегiчною орієнтацiєю та дасть змогу розширити свою дiяльнiсть у нових країнax та покращити її положення у свiтових рейтингах.

Через те, що компанiя отримує бiльш низькi доходи у порiвняннi з конкурентами, в той час, коли посилюється конкуренцiя на ринку та є ризик можливого тиску з боку великих пiдприємств роздрiбної торгiвлi, вона повинна зосередитися на пiдвищеннi показникiв своєї рентабельностi. Крім цього, компанiя має досить високий рiвень заборгованостi, який виражається у перекосі показника фiнансового левериджу у бiк до позикового капiталу у структурi капiталу компанiї.

Хоч він і не є критичним та компанія «Danone» в термін погашає свою заборгованість, це все одно залишається загрозою для неї. Компанії рекомендується провести докапіталізацію з метою вирівнювання показника фінансового левериджу та інших показників заборгованості. Це дасть змогу стабілізувати кредитне положення компанії «Danone» та стане приводом для покращення її короткострокового та довгострокового кредитного рейтингу у міжнародних рейтингових агентствах.

7. Змодельювавши ринкову вартість компанії «Danone» були отримані розраховані результати, що її ринкова вартість збільшиться з 39379.75 млн. € до 47462,88 млн. €, а ціна однієї акції – з 60,04 € до 72,36 €, що каже про потенціал зростання цих показників. А для більш точного аналізу моделі був проведений аналіз чутливості, або Sensitivity Analysis, який у вигляді таблиць показує зміну розрахованих кінцевих значень в залежності від зміни двох факторів його розрахунку, який є альтернативою розповсюдженого методу аналізу Bear&Bull.

Спираючись на розрахункову модель DCF можна стверджувати, що компанія «Danone» має потенціал для зростання її ринкової вартості у майбутньому. Але вкладення коштів в компанію виявиться максимально вигідним лише в тому випадку, якщо її менеджери будуть об'єктивно оцінювати вартість ввіреного їм бізнесу та робити все, щоб він безперервно зростає. Потенційне зростання ринкової вартості компанії каже про недооцінку вартості акцій компанії «Danone» на фондових ринках, тому власники компанії зацікавлені у подальшому її розвитку. Як зазначалось раніше, основною рекомендацією для компанії «Danone» є проведення її докапіталізації з ціллю вирівнювання показників заборгованості та покращення фінансового стану. Таким чином, зростання суми власних коштів у цьому випадку стане поштовхом для подальшого розвитку та зростання міжнародної компанії «Danone».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безбородова Т. В. Сутність та необхідність аналізу фінансового стану [Текст] / Т. В. Безбородова. – м. Запоріжжя: Економіка. Управління. Інновації. Випуск № 1 (11), 2014 – 7 с.
2. Бердар М. М. Фінанси підприємств [Текст]: навч. посіб. / М. М. Бердар. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: 2012. – 464 с.
3. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 № 436-IV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Гострик О. М. Оцінювання синергетичного ефекту у процесах злиття і поглинання компаній [Текст] / О. М. Гострик, Б. О. Тішков // Наукове видання. Економіко-математичне моделювання: збір. мат. Першої науково-методичної конференції (30 вересня –1 жовтня 2016 р., м. Київ). – Київ: КНЕУ, 2016. – С. 94-96.
5. Дамодаран А. Інвестиційна оцінка. Інструменти і методи оцінки будь-яких активів [Текст] / Асват Дамодаран. – К: "Паблішер", — 2014, 1316 с.
6. Донець Л.І. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків [Текст]: навч. посіб. / Л. І. Донець, О. В. Шепеленко, С. М. Баранцева, О. В. Сергєєва, О. Ф. Веремейчик. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 472 с.
7. Заворотній Р.І. Запровадження факторних моделей в оцінювання зростання вітчизняного бізнесу [Текст] / Р.І. Заворотній // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 3. – С. 312-321.
8. Ключник О. С. Вдосконалення комплексної оцінки фінансового стану підприємства [Текст] / О. С. Ключник, О. В. Кондратюк // Науковий вісник Рівненського інституту ВНЗ "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна" – 2010. – № 1. – С. 120-127.
9. Корж Н. В. Методи управління фінансовими ризиками / Н. В. Корж // Траектория науки. – 2016. – Т. 2, № 10. – С. 11-16.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/trna_2016_2_10_3

10. Кошельок Г. В. Оцінка якості управління грошовими потоками на підприємстві [Текст] / Г. В. Кошельок // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / гол. ред. М. І. Зверяков; Одеський нац. екон. ун-т. – Одеса, 2013. – Вип. 1 (48). – С. 108-115.
11. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз [Текст]: Навч. посіб. — К.: «Хай-Тек Прес», 2008. – 336 с.
12. Мішеніна Н.В. Конспект лекцій з дисципліни “Стратегічне управління” [Текст] / Укладач Н.В. Мішеніна. – Суми: Вид-во СумДУ, 2006. – 106 с.
13. Некрасова А. В. Управління фінансовими ризиками в Україні в сучасних умовах [Текст] / А. В. Некрасова, В. М. Пастухов // Економічний простір. – 2011. – Вип. 16 (125). – С. 112-121.
14. Орлик О. В. Фінансові ризики в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства [Текст] / О. В. Орлик // Інноваційна економіка. – 2016. – № 5-6. – С. 218-223.
15. Орлик О. В. Фінансово-економічна безпека підприємства та підходи до її забезпечення [Текст] / О. В. Орлик // Інформаційна та економічна безпека : матеріали Міжнародної наук.-практ. інтернет-конференції. – Х.: ХІБС УБС НБУ, 2014. – 4 с.
16. Отенко І. П. Фінансовий аналіз [Текст]: навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с.
17. Офіційний сайт компанії «Danone» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.danone.com/>
18. Офіційний сайт компанії «Danone» в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://danone.ua/ru/>
19. Офіційний науково-навчальний сайт «Investopedia» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.investopedia.com/>
20. Офіційний сайт постачальника фінансової інформації «Bloomberg» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bloomberg.com/>
21. Офіційний сайт постачальника фінансової інформації «Reuters» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reuters.com>

22. Павлоцький В. Я. Використання багатофакторної моделі компанії “Дюпон” для аналізу ефективності управління туристичними підприємствами [Текст] / В. Я. Павлоцький // Вісник Дніпропетровського університету. Серія "Економіка". – 2011. – Випуск 5/3. – С. 187-195.
23. Пилипенко Б. Методи розрахунку ефективності фінансування довгострокових венчурних проектів [Текст] / Б. Пилипенко : Актуальні проблеми економіки №2(164), 2015, – с. 7
24. Порохня В. М. Концептуальні основи оцінювання та збільшення ринкової вартості підприємства [Текст] / В. М. Порохня, В. В. Бирський, А. Є. Жулід // Держава та регіони. – 2013. – № 5. – С. 74-82
25. Семенова К. Д. Система управління ризиками підприємства [Текст] / К. Д. Семенова, К. І. Тарасова // Економіка підприємства : сучасні проблеми теорії та практики: матеріали четвертої міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса 18 вересня 2015 р.). – Одеса: Атлант, 2015. – С. 203-205.
26. Тарасова О. В. Моделювання грошових потоків при оцінці інвестиційної вартості компанії на ринку М&А [Текст] / О. В. Тарасова // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – 2014. – №6. – С. 136-145.
27. Фучеджи В. І. SWOT-аналіз як інструмент антикризового фінансового управління [Текст] / В. І. Фучеджи // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2013. – Т.2, Вип. 9. – С. 156–161.
28. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 № 435-IV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
29. Чуй Р.І. Фінанси [Текст]: навч. посіб. / І. Р. Чуй, М. В. Сороківська. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 284 с.
30. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз [Текст]: Навчальний посібник. – К., – 2005. – 196 с.
31. Damodaran, A. Estimating Growth. In: Investment Valuation. 2nd Edition // Access: pages.stern.nyu.edu. – 59 p.

32. Damodaran, A. The Little Book of Valuation: How to Value a Company, Pick a Stock and Profit // Access: <https://www.goodreads.com/book/show/11087744-the-little-book-of-valuation>. – 256 p.
33. Damodaran, A. Investment Valuation: Tools and Techniques for Determining the Value of Any Asset // Access: https://www.goodreads.com/book/show/1074517-Investment_Valuation. – 1008 p.
34. Damodaran, A. The Dark Side of Valuation // Access: <https://www.goodreads.com/book/show/30422222-the-dark-side-of-valuation> – 600 p.
35. Frank J. Fabozzi, CFA Investment Management: A science to teach or an art to learn? // CFA Institute, 2014. – 112 p.
36. Jonas Caroline Equity research report essentials // Access: <http://www.cfapubs.org/doi/abs/10.2469/ccb.v2005.n7.4004>
37. Official site of CFA Institute // Access: <https://www.cfainstitute.org/>
38. Official site of CFA Society in Ukraine // Access: <https://www.cfasociety.org/ukraine/Pages/default.aspx>
39. Official site of CFA Institute Research Challenge in Ukraine // Access: <http://challenge.cfaukraine.org/>
40. Sergio M. Focardi Standards of Practice Handbook (11th Edition) / CFA, 2014. – 294 p. / Access <http://www.cfapubs.org/doi/pdf/10.2469/ccb.v2014.n4.1>